

rette Realkoler, vilde jeg tillade mig at henstille til den høitærede Minister, om han ikke kunde tage under Overveielse, om et Lovforslag fra ham i den Retning kunde fremkomme. Det forekommer mig nemlig at være et saa priseligt Foretagende fra saadanne Landkommuners Side, at det nok kunde trænge til Understøttelse; i særdeleshed naar Kjøbstæderne i den Henseende begunstiges, thi det er jo dog gaabenbart, at det er meget lettere i Kjøbstæderne, især i de større, at faae sin Ungdom givet en mere vidtgaende Undervisning, end det er paa Landet, og det er dog det Ænstkelige, at Børnene kunne blive ved Hjemmet saalænge som muligt, uden at gaa glip af den Undervisning, de kunne tiltrænge. Derfor skal jeg tillade mig at henstille dette til den høitærede Minister. Særligt finder jeg ikke Anledning til at yttre Videre ved Siden af, hvad den ærede Ordfører har udtalt.

Brandes: Jeg har begjæret Ordet, for at udtale mig om enkelte af de Vindringsforslag, der ere stillede. Jeg skal begynde med dem, der angaa Konto VI. Den ærede sidste Læser udtalte, hvor hensigtsmæssigt det var for et lille Land som Danmark at understøtte med Rundhaandethed Kunst og Videnskab paa Grund af Landets isolerede Stilling, og at Literaturen henvender sig til et saa lille Land. Det tror jeg, at Alle kunne være enige med ham i, og jeg vilde ogsaa meget nødig have, at de Vindringsforslag, der ere stillede af et Mindretal her, skulde kunne fortolkes faaledes, som det er de havde deres Grund i en Aminositet imod Kunst og Videnskab, der var forskjellig fra den meget store Forskjærlighed, som fra Flertallets Side skulde være for Kunst og Videnskab, og som skulde begrunde den større Bevilling, der gives af Flertallet. Det tror jeg ikke, man kan sige; men jeg tror, at Mindretallets Stilling er den, at det gaar ud fra en forskjellig Opfattelse af de forskjellige Konti, som ere indbefattede under Konto VI., idet man har ment, at de havde en vis Begrundelse, at de henvendte sig til forskjellige Klasser, og at der ikke var nogen Mening i ganske paa Maa og Faa at sætte Mænd af forskjellig Rang og Betydning op paa denne Konto. Naar jeg skal udtale mig derom, er jeg nødt til i en vis Grad at komme ind paa Personer, idet jeg er nødt til at udtale mig om de Mænds Dygtighed og Betydning, som ere foreslaaede satte paa denne Konto; men det forekommer mig, at man ikke skal være altfor bange i den Retning. Vi ere dog et lille Land, hvor man meget ofte har diskuteret om enkelte Personer, hvor den offentlige Kritik i Bladene beffæstiger sig meget med at undersøge Videnskabsmænds og Kunstneres Betydning, og jeg kan ikke se, at det er upassende her i Thinget, at man, uden at komme meget dybt ind paa det Personlige, alligevel kan udtale en Dom om, hvor-

vidt de enkelte Mænd, som her ere foreslaaede, netop ere de passende til at faae den Understøttelse, som Flertallet vil give dem. For det Første er der foreslaaet, at der paa de livsvarige Hædersgaver skal sættes to Mænd op, to Malere, Professor Simonson og Genremaler Sonne. Nu har jeg troet, at Meningen med livsvarige Hædersgaver var, at man vilde særlig udmærke enkelte Mænd, der havde en stor Betydning for det danske Landsliv, og at disse Hædersgaver skulde anvendes til Folk, hvis Navn havde en meget stor Betydning, ikke alene her i Landet, men ogsaa kunde række udenfor Danmark. Naar jeg ser, hvorledes denne Konto er besat, idet der findes af Musikere Professor Gade, som ikke alene er den Første i Diebliffet herhjemme hos os, men som ogsaa er berømt i Udlandet, naar jeg ser Professor Zerichau, som uden Sammenligning er den første Billedhugger her i Landet, og Pastor Hostrup, som man nok tør kalde den største af vore nulevende dramatiske Digtere, saa troede jeg, at de, der bleve satte op paa denne Konto, vare de Første i Faget, de, som repræsenterede det Fag, de dyrkede, og som derfor skulde særlig belønnes. Jeg mente, at saadanne Hædersgaver ikke alene skulde betyde det, at det var en Hæder for de Paagjældende, som modtog Gaven, men at det ogsaa skulde betyde det, at det skulde være en Hæder for Nationen, at den besidder Mænd, som man kan give en saadan Gave; men saa skal jeg rigtignok ikke negte, at naar jeg ser det ærede Udvalg foreslaa, at disse to Malere, Simonson og Sonne, nu skulle rykke op paa denne Konto, saa omstyrtes den Ide, jeg tidligere forbandt med den. Det forekommer mig ikke, at den ærede Ordfører videre begrundede, hvorfor disse to fortjente Kunstnere nu skulde rykke op paa denne Konto. Hvis jeg ikke feiler, sagde han blot, at man tidligere ikke havde haft Malere paa den, og derfor var det nu passende, at man fik Malere paa den. Hvorfor der særlig skulde være to Malere, da vi ellers ikke have to af hvert Fag, blev der ikke sagt Noget om; men jeg tror ganske sikkert ikke, at den ærede Ordfører vil paastaa, ja, jeg tror neppe, at de paagjældende Personer selv ville paastaa, at deres Navne paa en saadan Maade betegnede Toppunktet af Kunsten, som Tilfældet er med de Andre, der staa paa denne Konto, det tror jeg ikke, der kan siges. Som sagt, den ærede Ordfører begrundede ikke dette paa Noget. Nu indtræder der ovenijøbet den Mærkelighed, at den høitærede Minister slet ikke har foreslaaet, at disse Personer skulle staa paa denne Konto; han har tværtimod foreslaaet, at de skulle staa paa den næste Konto, de egentlig faste Understøttelser; jeg skal strax komme tilbage til, hvad jeg mener med Hensyn til denne Konto. Det er altsaa i ethvert Tilfælde for dem, der staa udenfor det ærede Finantsudvalg, ganske umuligt at begribe, hvorfra denne pludselige Forskjærlighed for disse to Mænd